

i 38, n. 16).

PRON.: *esküñáú* (1924-35, 1960).

No tinc a mà gaire doc. antiga. Només 1313: *Escunyau*, en la declaració dels consols i homes, a favor de la unió amb Catalunya (Regl., *Lucha por Aran S. XIV*, p. 413). La GGC en reproduïx un vell segell (S. xv?^{...}) on es llegeix *Escunyau/Casaryll*. Vegeu-ne descripció i fotos en Soler Santaló, *Guia de la Vall d'Aran*, pp. 226, 16, i excursions amb bona toponímia del terme, pp. 1, 6, 16 etc.; i GGC (925-6).

ETIM. Entre els noms dels pobles de la Vall és, junt amb els de *Belan* i *Montcorbau* (2a. meitat del nom) el de més segura etim. personal germànica. No és, doncs, cas isolat: entre els que posava en aquest compartiment etimològic en *E.T.C. I*, 38; els estudis posteriors ens condeixen a fer alguns canvis, tot mantenint el dictamen de germanisme, en *Aubert*, i amb alguns dubtes i reserves creixents, en *Benós*, *Begós*, *Betrén* i *Bausén* (veg. aquests articles).

L'ètimon del present, SKÖNIALD, no el tenim documentat en el tresor de l'antroponímia germànica (Förstemann, col. 1306), però és quasi com si l'hi tinguéssim: tan enormement productiu és el 2n. component (349 noms allí, 1496-8), i el primer és un mot tan bàsic com en l'al. *schön* 'bell', comú a totes les llengües germanes, gòt. *skauni*, al. ant. *sconi*, ags. *sceone* etc. i també ben corrent en aquell tresor onomàstic (*Sconiberg*, *Sconhildis* etc., i altres 5); molts dels en *-ld* (vars. fon. *-wald*, *-old*), com *Arnald*, *Ermenald*, *Reginald* són molt coneguts en els nostres docs.³⁰ i els gascons (veg. Aebischer, *Onom. Cat.*, § 32) i n'hi afegiríem moltíssims més (*Ansald*, *Igoald*, *Gri-mald* etc.).

L'evolució fonètica és normal, puix que la o, tornada u en tots els parlars occitans, sol canviar-se en ü, quan va abans de l'accent i seguida de palatal (PVARGc, p. 26, § 14e). No té cap base l'equiparació que ha volgut fer amb el nom del poble arag. *Escuain*, de l'Alt Cinca, algun erudit estranger, que ignora fins i tot que aquest no termina en *-i* sinó *-in* (cf. supra⁴⁰ l'art. *Escarp*, i *E.T.C. I*, 144).

Escuriet, V. *Escuira*

L'ESDABELLA

Terme de Vallcebre, a l'Alt Berguedà. És un còrrec molt escarpat que migparteix el grandió circ de cingleres que enronda el te. de Vallcebre (< *Balcebre*,⁵⁰ compost de *balç*), a la part SE. d'aquest circ.

PRON.: *l'ezdabélə* (oït, sovint, sempre així, xxxviii i 1969).

ETIM. Només n'hi veig una de raonable, però ben convincent. Metàtesi de **esbadella*, postverbal d'*esbadellar* 'badar de dalt a baix, migpartir', el derivat ben conegut de *badar* (*DECat I*, 536b14, i sobretot 534b22-35). En combinacions com aquesta res més fàcil que una metàtesi, fet que llavors és ben corrent.

Rebutjo altres idees que vaig tenir en examen. A re-⁶⁰

lacionar amb *abella* s'hi oposa ja el fet que *yl* es pronuncia *-i-* en el Berguedà (allí mateix recullo els noms *Cal Corbella* i *Cal Campelles* pronunciats *kurbéje*, *kəmpéjəs*; altrament tampoc s'explicaria pel significat. Una combinació amb bc. *lasto* 'palla' (cast. *llastó/llistó*), suposant que designés un rusc fet amb herbes com palla o abellatge, fóra mera invenció arbitrària per a aquests paratges petris, sense parlar ja de l'estranya combinació. Potser la infl. fonètica d'*abella* ajudaria a la metàtesi admesa (hi ha un lloc *Creu d'Abella* el mateix te. de Vallcebre); però més devia fer-hi la del verb *estavellar*, de sentit tan semblant.

A l'altra banda del cingle hi ha el formidable escarpat de *Rocatallada* (IGC), nom i lloc homòlegs d'aquest.

La Baells és ja més enllà al Sud (uns 10-12 k.), i a l'altra banda del Llobregat. Certa vaga semblança dels dos noms, junt amb aquesta proximitat m'havia fet pensar si podia haver-hi alguna connexió etimològica, però s'imposa renunciar-hi no sols perquè els allunyen llurs arrels respectives *esbadellar* i LAPIDELLOS, sinó també la diferència fonètica entre *Es-* i zero, i entre *-ella* i *-ells*.

ESDOLOMADA

Poblet de l'alta Ribagorça, ja a prop de la frontera lingüística, agregat al mun. de Merli (Isàvena).

PRON.: *ezdolomáda*, 1957, a Llaguarres; 1965, a Cercuran (xix, 8.9; xlvii, 85), i en l'enq. del poblet mateix i de Merli, 1957 (xix, 35-37, 39).

MENCIONS ANT. 996, el bisbe de Roda Jachobus en la consagració de l'església de Güel (*Gudili*) la fa dotar de terres: «--- subtus Lena --- in Savağgolum --- Choscholgare, et una vinea in *Isdolomata*» (SerranoS., *NHRbg.* 472.3f.; Abadal, *Pall. i Rbg.*, n.º 316); 1023, en la consagració de l'esgl. de Nocellas, l'abat d'Ovarra la dota de «unam terram in villa *Sdolomata* --- una vinea in villa *Erdao* ---» (SerranoS., 487.20; M. Duque, *Docs. de Ovarra*, 102.17); 1201: *Desdolomada* [suposo mal segmentat per *d'Esdolomada*], citat junt amb «*Alcanis*» (MiretS., *TemplH.*, p. 57); 1485: *Slodomada* [sic, bis], 4 focs en el cens de 1495; 1554:⁴⁵ *Esbolomada* (Moner, *Bibl. Escr. Ribg.*, p. 98, vacil·lant entre aquesta i formes més alterades *Esbolomaga*, p. 97, *Esbolomarga*, p. 96); 1620: *Esdolomada* (*Bu. Assoc. Exc. Cat.* xi, 126).

ETIM. Res se n'ha escrit, i com que me n'he preocupat bastants anys i especulat sobre moltes pistes, constin totes. Però només una trobo convincent. Les tres mencions medievals, i en docs. de context clar i garantit per quatre grans cartòlegs, coincideixen perfectament amb la forma moderna. De la qual no ens aparten tampoc les tres dels Ss. xv-xvii: sens dubte, una encara la confirma i les altres dues alterades per visibles metàtesi o etim. pop.¹ Sainz de Baranda, el savi acadèmic autor del vol. de Barbastre en l'*Esp. Sagr.* (xlviii, p. xxxi), li dóna la forma *Desdelomada*, sens dubte no segmentada (com en la cita de MiretS.), en